

رئیس - آقای حاج شیخ محمد حسین یزدی نطقی فرمودند چون خیلی آهسته حرف میزدند درست مفهوم نشد و ظاهراً نطقی استعمال کرده اند بعضی آقایان بر خورده است لهذا ایشان چیزی نوشته اند که آن لفظ را توضیح کردند که در واقع رفع سوء نضام را میکند قرائت میشود تا آقایان مسبوق باشند (نوشته آقای حاج شیخ محمد حسین)

راجع بلفظی که داعی در مورد بعضی از وکلای محترم در آخر نطق خود اظهار کردم مقصود این بود که در چنین امری که بالاخره مورت مضرات برای مجلس خواهد گردید آقایانی که اهل خبرت و اطلاعند باینند موافق و مدافع واقع شوند توهین نسبت بایشان در نظر نداشته ام (حسین یزدی)

رئیس - بقیه دستور امروز یکی راجع به اعتبارنامه های نمایندگان عراق است یکی رسیدگی بابتارنامه های وزراء است مسال نمایندگان عراق خوانده میشود .

(بمضمون ذیل قرائت شد)

رایورت شعبه راجع بنمایندگان عراق

تا شنبه ۲۲ صفر شعبه سوم در تحت ریاست آقای ناصر الاسلام و مجدداً بدوسیه انتخابات عراق مراجعه و چون صورت مجلس ضمیمه آن نبود گفته شد که در بین راه مفقود شده است لذا از حکومت عراق خواسته شد که جریان انتخابات را با رعایت مواد مصرحه در قانون بوضیحه صورت مجلس محتوی است بامضای نظار اعلام نمایند تلگراف واصله از حکومت صحت جریان انتخاب را با رعایت مواد قانون مشروحاً تصدیق و چهار نفر از هشت نفر نظار هم امضاء و حکومت ذیلا ایشمار میدارد که دوتن از نظار که سابقاً صحت انتخاب را تصدیق کرده بودند فوت شده و یک نفر هم که آقای میرزا شمس الدین است در طهران میباشد شکایاتی که از جریان انتخاب رسیده است اغلب منسوب بکسانی است که خود آراه معتابه داشته اند کلیات را شعبه طرف توجه قرار نداده آنچه که مورد بحث شعبه شد تلگرافی است که چند نفری نمودند و مدعی هستند که حکومت در

معضر جماعتی عدم صحت انتخابات استانه شرافراهان را تصدیق و مهذا نتیجه استخراج آراه همان نقاط را ضمیمه کرده است قطع نظر از اینکه حکومت و جماعتی این مسئله را تکذیب کرده اند اغلب اشخاص این تلگراف را امضاء کرده اند که خود آقایان کاملاً در صدد انتخاب خود و دیگری بوده همه نوع تشبیهات نموده اند - آراه شره خصوصاً چون اشخاص صالح تصدیق بطلان را کرده اند ابطال شده قرائت نگردیده است بعد از فحص و تأمل کافی مخصوصاً در کتابچه یومیه انجمن نظار عراق شعبه با کثرت صحت انتخاب آقای حاج میرزا شمس الدین را که با کثرت یک هزار و شصده و چهل و چهار رأی از ۶۹۳۹ رأی و آقای حاج فهیم الملك با کثرت (۳۵۳۶) رأی از (۶۹۳۹) رأی انتخاب شده اند تصدیق مینماید (مخبر شعبه سوم)

رئیس - راجع بانتهاب آقایان نمایندگان عراق معارضی هست یا نیست ؟

نظام السلطان - بنده معارض نیستم توضیح میخواهم - چون از حکومت محل بعضی توضیحات

رسیده است بگوئید آن توضیحات کتباً بوده است یا شفاهاً ؟

سردار سعید - البته خودشان میدانند از حکومت عراق ممکن نیست توضیحات شفاهی خواسته شود و نظر باینکه صورت مجلس در راه مفقود شده بود بحکومت عراق تلگراف نموده و جوابی داده اند حاضر است چنانچه لازم بدانند خوانده میشود

نظام السلطان - اگر خوانده شود بهتر است .

رئیس - حالا باید در خصوص آقایان وزراء مذاکره شود ولی آقای مبصر الملك پیشنهاد کرده اند که بماند برای یک هفته دیگر (پیشنهاد مزبور بمضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم رأی گرفتن در باب اعتبار نامه های آقایان وزراء یک هفته دیگر تمویق افتد مبصر الملك

رئیس - در اینخصوص مخالفی هست اظهاری نشد پس رأی میگیریم کسانی که بایشان پیشنهاد آقای مبصر الملك موافق هستند قیام نمایند (هده کثیری قیام نموده پیشنهاد مزبور تصویب شد)

رئیس - چون در دستور کاری نیست گمان میکنم جلسه را ختم و رسیدگی بابتارنامه نمایندگان عراق موکول بروز ۴ شنبه شود

ناصر الاسلام - اگر صلاح بدانید بنده يك توضیحی راجع بحکومت عراق بدهم بلکه آقای نظام السلطان قانع شوند و رأی گرفته شود چون صورت آراه و کتابچه کاملاً معلوم بود و فقط چیزی که در شعبه مورد بحث واقع شد یکی مسئله شعب بود که بعضی شکایت کرده بودند بطور صحت در بعضی نقاط انتخاب نشده اند این بود که از حکومت عراق استعلام شد و حکومت عراق صحت اعتبارنامه را از طرف خود و بعضی از آقایان عراق امضاء کرده و صحت جریان انتخابات را تصدیق مینماید و نظری که شبهه داشته زائد بر آنچه در رایورت خوانده شد شده نیست

نظام السلطان - چون سابقاً نوشته بودند حکومت عراق انتخاب عراق را رد کرده خواستم بدانم تلگراف حکومت چیست ولی حالا که آقای آقای ناصر الاسلام مفرمایند حکومت صحت انتخابات عراق را تأیید کرده بنده هم قانع میشوم

رئیس - گمان میکنم بماند روز چهار شنبه و تلگراف خوانده شود بهترین است زیرا ابتداء مخبر توضیح دادند و قانع نشدند حالا که رئیس شعبه توضیح میدهند قانع میشوند و چون تقاضا کرده اند تلگراف خوانده نشود گمان میکنم باشد بروز چهار شنبه مخالفی نیست ؟ گفته شد خیر

مجلس نیم ساعت از شب گذشته ختم شد

جلسه ۷

صورت مشروح مجلس

روز چهار شنبه چهارم شهر

ربیع الاول سنه ۱۳۲۳

مجلس تقریباً دو ساعت و نیم قبل از غروب در تحت ریاست آقای مؤتمن الملك تشکیل و صورت مجلس روز یکشنبه قرائت شد

رئیس - در صورت مجلس ملاحظاتی است ؟ اظهاری نشد - صورت مجلس تصویب شد دستور امروز

راجع است به اعتبار نامه چند نفر آقایان و کلاء يك رایورتی در جلسه قبل راجع بنمایندگان عراق خوانده شده ولی آقای نظام السلطنه تلگرافی را خواستند که امروز باید قرائت شود

حاج شیخ اسدالله - رایورت راهم خوب است مجدداً بخوانند

سردار سعید رایورت شعبه سوم را راجع بنمایندگان عراق که در جلسه قبل قرائت نموده بودند مجدداً قرائت کردند

سردار سعید - بنده تلگراف را میخوانم ولی در این رایورت نظری هست که درست در رایورت تکمیل نشده اگر اجازه فرمائید برگردانم شعبه و تکمیل کرده بمجلس تقدیم دارم بمباراة آخری پس میگیرم

(صورت تلگراف حکومت عراق بمضمون ذیل قرائت شد)

طهران - توسط آقای حاجی میرزا شمس الدین مجتهد نماینده عراق دامت برکاته مقام محترم مجلس مقدس شورای ملی شیدالله ارکانه ترتیب صحت انتخاب عراق را سابق تصدیق در این موقع افتتاح مجلس مقدس هم لازم دانست پس از عرض تبریک و تسکیر شرح صحت جریان انتخابات را بر طبق قوانین مقرره بعرض برسانم در دهم شهر جمادی الثانی موافق مقررات قانونی اعلان عمومی منتشر از روز بیستم شهر مسطور تا پنجم رجب مشغول بدانم تفرقه و از ششم رجب یازدهم که پنج روز است مشغول گرفتن آراه بودیم نظار بلوکات هم موافق مقررات قانونی رفتار در موعد معین صندوقهای آراه مهوور را در انجمن مرکزی حاضر نموده با رعایت تمام مراتب قوانین مقرره من البدوالی الختم بانهايت صحت و دقت قانونی انتخاب را انجام عموم صحت جریان انتخابات را معروض و توفیق و کلاهی محترم را در انجام وظایف مقدسه که بر عهده آن ذوات محترم است از خداوند مسئلت مینمائیم (مصطفی الحسینی) خادم شرع محمد الحسینی (داعی عبد الحمید) جلیل آقا حسین بطوریکه صحت جریان انتخابات را بر طبق قانون آقایان نظار معروض داشته اند همین واقع و این جانب هم تصدیق دارم و اطلاعاً لازم بمرض میدانم که سه نفر از آقایان نظار که مهر نکرده اند یکی جناب مستطاب حجة الاسلام آقای حاجی میرزا شمس الدین مجتهد نماینده محترم عراق میباشد که در تهران تشریف دارند و دو نفر دیگر یکی حاجی ملاعلی پیش نمازو دیگری شمس العلماء بودند که مدلول فوق را قبلاً تصدیق نموده در دو سه ماه بعد از ختم عمل انتخابات این در نظر مرحوم شده اند ۱۷۷ ابوالفضل

رئیس - عرض میکنم اینطور که اعتبار نامه ها را نگاه داشتند و معطل کرده اند صحیح نیست الان یکماه و نیم است که این اعتبار نامه هادر شعبات است رایورت متعلق بمراق را که امروز آورده اند حالا پس میگیرند راجع بنمایندگان کردستان هم که یکماه است معطل شده خوب است در این باب يك اهتمامی بکنند و این اعتبار نامه های آقایانی که تصویب شده یا نشده ترتیبش را معین کنند که در جلسه آیه تکلیفشان معین شود

سردار سعید - شعبه اقدام خواهد کرد ولی تمطیل اعتبارنامه ها بواسطه نبودن اسباب کار بوده و علت تاخیر اعتبارنامه عرق این بود که صورت مجلس

هم نداشته حالا هم تلگرافی آمد و شعبه نظری پیدا کرد این است که پس گرفته میشود تا هفته دیگر انشاءالله تکمیل نموده و بمجلس تقدیم می شود

رئیس - آقای دکتر اسمعیل خان مخبرشبه ششم يك نفاذتی دارند و شعبه آقای مدلل الدوله را بجای ایشان تعیین کرده که راپورت شعبه را راجع با آقای دکتر لقمان قرائت کنند

آقای مدلل الدوله راپورت شعبه ششم را در خصوص نمایندگی آقای دکتر لقمان بمضمون ذیل قرائت نمود

شعبه ریاست آقای مدرس منقذ آقای دکتر اسمعیل خان مخبر شعبه بواسطه کسالت غایب بودند اعتبار نامه آقای دکتر لقمان نماینده کلیمیان مطرح مذاکره و تمام اوراق راجعه بآن قرائت گردید شیراز و اصفهان و کرمانشاهان و کردستان و همدان انجمن نظار کلیمیان موافق با ترتیب قانونی انتخاب را انجام داده و نتیجه آراء بانجمن نظار کلیمیان طهران فرستاده فقط یزد کلیمیان اقدام در انتخابات ننموده و بانجمن نظار کلیمیان طهران توسط وزارت داخله تلگراف کرده اند که بواسطه فقر و پریشانی قوه چند روز بیکار ماندن رانداریم و رأی خود را بانجمن نظار کلیمیان طهران میدهیم و هر کس را آنها انتخاب کنند ما هم بوزارت پیشناسیم حکومت یزد هم همین مطلب را بوزارت داخله اطلاع داده و نتیجه استخراج آراء انجمن کلیمیان تهران و ولایات این است که دکتر لقمان با اکثریت ۸۳۰ رأی از ۱۴۲۰ ورقه ماخوذه نمایندگی کلیمیان منتخب گردیده که شکایتی هم نرسیده جز یک ورقه که بامضای یکی از کاندیدهای وکالت کلیمیان و چند نفر از منسوبان اوست آن هم چون ایراد قانونی نداشت قابل توجه نگردید -

بعد پس از قرائت تمام اوراق چون جریان انتخابات کلیمیان را موافق با قانون دانسته اعتبار نامه آقای دکتر لقمان را صحیح و نمایندگی ایشان را از طرف کلیمیان تصدیق مینماید

(اورنگ و قارالسלטنه)

رئیس - راجع باین انتخاب مخالفی هست یا نیست آقایانیکه نمایندگی دکتر لقمان را تصویب میکنند قیام نمایند (عده کثیری قیام نمودند) (تصویب شد)

یک فقره راپورت شعبه چهارم است راجع با آقای میرزا سلیمان خان قرائت میشود

(شاهزاده سلیمان میرزا راپورت شعبه مزبور را راجع بان انتخاب آقای میرزا سلیمان خان قرائت نمودند)

رئیس - راجع بان انتخاب آقا میرزا سلیمان خان مخالفی نیست؟ همین السلطنه بنده مخالفم

رئیس - پس میماند برای بعد عجالاً کار دیگری نداریم مگر انتخاب کمیسیونها آن هم در خارج و تعیین کمیسیونها مطابق ماده ۱۵ نظامنامه داخلی است عده را که باید آقایان معین کنند کمیسیون خارج اگر تصویب میکنند عده اعضایش شش نفر باشند (جمعی گفتند صحیح است) کمیسیون داخله ۱۲ نفر کمیسیون نظام ده نفر

محمد هاشم میرزا - چون اعتبارنامه های تمام نمایندگان نگذشته گمان میکنم کافی باشد عده

اعضای کمیسیونها را انقدر معین کنیم و اینکه بنظر بنده میرسد کمیسیون داخله هم چندین کاری نخواهد داشت و اگر تصویب فرمائید ۶ نفر معین شود بعد که اعتبار نامه ها گذشت اگر لازم شد ممکن است عده آن اضافه شود

رئیس - بسیار خوب کمیسیون داخله را اگر مجلس صلاح بداند ۶ نفر باشد بعداً اگر لازم شد چهار نفر اضافه میکنیم پس کمیسیون خارجه ۶ نفر - کمیسیون داخله ۶ نفر - کمیسیون نظام ۶ نفر کمیسیون قوانین مالیه ۱۲ نفر - کمیسیون عدلیه ۱۲ نفر - کمیسیون معارف و صنایع مستظرفه ۸ نفر در ۶ نفر مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) کمیسیون پست و تلگراف ۶ نفر دو نفر باید برای نظارت این کار بحکم قرعه معین شوند (آقای سلیمان میرزا استقراع نمودند) آقای سید اسدالله چهار سوئی و آقا شیخ محمد جواد بحکم قرعه معین شدند

رئیس - کمیسیونهایی که از شعبات باید معین شود یکی کمیسیون عریض است یکی کمیسیون مبتکرات که اعضای آنها گویا ۶ نفر است یکی هم کمیسیون بودجه است که باید اعضاء آن از ۱۲ تا ۱۸ نفر باشند (بعضی اظهار کردند هجده نفر - هجده نفر تصویب شد)

رئیس آقای ارباب کیخسرو پیشنهادی کرده اند قرائت میشود .

(پیشنهاد مزبور بمضمون ذیل قرائت و چون مخالفی نداشت تصویب شد)

بنده پیشنهاد میکنم عده اعضاء کمیسیون خارجه ۶ نفر باشد ولی انتخاب یک نفر از اعضاء آن بماند تا بعد از تعیین تکلیف اعتبارنامه آقایان وزراء (کیخسرو شاهرخ)

رئیس - چنانکه سابق عرض کردم بعد از اینکه کمیسیونها معین شد دیگر مجلس کاری ندارد باید از طرف دولت لوابعی فرستاده شود هنوز لوابعی فرستاده نشده کدر مجالس علنی مذاکره شود این است که نمیدانم جلسه را برای چه روزی معین کنیم اگر آقایان موافق باشند جلسه را معین نکنم بعد از آنکه کاری پیدا شد با آقایان اطلاع داده شود .

ناصر الاسلام - تصور میکنم برای جلسه بعد یکی دو فقره اعتبارنامه آقایان و کلاه حاضر باشد یکی هم میخواستم تقاضا کنم اگر صلاح بدانند در قانون دیوان محاسبات يك نظری بکنند .

رئیس - برای رسیدگی با اعتبارنامه ها میشود شنبه و یکشنبه مجلس را تشکیل داد ولی راجع به قانون دیوان محاسبات خودتان در مجلس گذشته تجربه فرمودید که این قبیل لوابع که راجع بامور دولتی است نباید از طرف دولت پیشنهاد شود و نظریات آنها قبلاً معلوم شود اگر هم از طرف آقایان و کلاه پیشنهاد شود باید با اطلاع آنها باشد باین جهت عرض میکنم قبلاً باید نظریات وزراء معلوم باشد تا مطرح شود و بعد اشکالی فراهم نشود

ناصر الاسلام - نظری را که فرمودند خیلی خیلی صحیح است بنده هم که تقاضا کردم نظرم این بود که قبلاً نظر وزیر مالیه را در این مطلب جلب کنیم در صورتیکه موافقت کرد آنوقت مطرح بشود و امیدوارم موافقت هم بکنند

رئیس - اینکه میفرمائید برای روز یکشنبه کار نیست این را باید آقایان وزراء بمجلس بفرستند بعد از آنکه فرستادند باید برود در کمیسیون و ده بیست روز مطرح مذاکره شود پس از برای جلسه آتیبه نمی توان آن راجعه دستور معین نمود

محمد هاشم میرزا - یکی دو اعتبارنامه بود که مخالفت شد و شعبه بر گشت بنده عرض می کنم که برای جلسه آتیبه حاضر خواهد شد و گذشتن آنها يك ربع بیشتر برای این کار وقت لازم نیست بنده تصور میکنم باید بهیئت دولت پیشنهاد شود که هر چه می توانند قوانین و لوابع را زودتر بفرستند که مجلس بیکار نباشد

رئیس - اگر صلاح بدانند جلسه را برای این شنبه خیر شنبه آتیبه معین نمائیم ضمناً شعبات اعتبار نامه های راجع بکردستان در جزو ترشیز و نائین و سایر اعتبار نامه هائی که مانده است حاضر کنند بنده با آقایان وزراء تأکید میکنم که لوابعی که باید بمجلس فرستاده شود هر چه زودتر ممکن است بفرستند

حاج عز الممالک - چون آقای رئیس متذکر شدند که با آقایان وزراء در خصوص لوابعی که پیشنهاد میشود مذاکره کنند بنده عرض میکنم اگر مجلس صلاح بداند این نظر را هم بهیئت وزراء بگویند از قراریکه معلوم است يك کمیسیون بودجه در خارج تشکیل داده و در بودجه بعضی ادارات نظر کرده اند اگر مجلس منتظر باشد بودجه کل مملکت بمجلس پیشنهاد شود بمقیده بنده شش ماه طول میکشد و هر ماه ضرر بزرگی برای این مملکت خواهد داشت و از این حیث ضرر خواهد داشت که بعضی مخارج را بر زیاد میکنند و تا مجلس تصویب نکنند ممکن نیست که آن مصارف کسر شود بنده عقیده ام آن است اگر آقایان موافقت کنند با آقایان وزراء اخطار شود که آنچه بودجه از کمیسیون گذشته از وزارت مالیه بمجلس پیشنهاد شود تا يك يك از مجلس بگذرد و اگر ما حالا معطل بشویم تا بودجه کل مملکت در کمیسیون بودجه بگذرد مدتی طول خواهد داشت .

رئیس - این را هم عرض بکنم که در مجلس سابق هم این تجربه را نمودم اگر يك نظر صحیحی در بودجه باید داشته باشیم باید همه را در نظر بگیریم و بفهمیم مخارج چه چیز است فرض بفرمائید يك بودجه راجع بوزارت داخله آن را تصویب میکنند بعد بودجه وزارت خارجه آن را هم تصویب میکنند و همین طور بودجه تمام وزارت خانه ها بعد اگر تمام را جمع کنیم می بینیم که بر مخارج افزوده پس باید همه را يك مرتبه خواست و نظریات نمود و اگر دیر شود از اول کار بهتر شود بهتر است و تمام بودجه را بیکرتبه بیاورند مناسبتر است ولی تأکید میکنم که زودتر بودجه را به مجلس پیشنهاد کنند

حاج شیخ اسدالله - بنده امروز قصد نداشتم داخل این مذاکره بشوم ولیکن مذاکرات مجلس بنده را مجبور کرد که در این باب عرض کنم الان یکماه و نیم است که از عمر مجلس میگذرد

یکماه مجلس داخل در رسیدگی اعتبارنامهها بود و مطابق قانون که باید منتظر شکایات بود و بعد از یکماه در دوسه جلسه سهربع اعتبارنامهها گذشت هیئت رئیسه تشکیل شد بعد از آنکه هیئت رئیسه تشکیل در این جلسات زمینه مجلس معلوم شد خیلی متشکر و خوشوقتم و اظهار امتنان میکنم از آقایان که ائتلاف کردند که يك اکثریت تامی در مجلس تشکیل شده بودند و خیلی منتظرم که آقایان بعد از این ائتلاف که نظرشان به پیشرفت امور بوده است و يك ائتلاف و توافق نظری پیدا کردند بعد از آنکه ائتلاف شد و اکثریت مجلس معلوم شد از امروز بيمد بنده حس میکنم که سیر اکثریت خیلی بطئی است و کند حرکت میکنند نباید اکثریت در این موقع که بهترین مواقع استفاده است از برای مملکت ایران اولین موقع است داخل در يك اصلاحات اساسی بشویم مقدم تر از همه اصلاحات اصلاح ماليه و بودجه است اگر بنا باشد که مجلس منتظر باشد که روزی دولت پیشنهادی بمجلس بکند شاید ۶ ماه طول بکشد این دوره تقنینیه بسر آید در این مجلس موقیت پیدا نکنند بنده خیلی خواهش دارم که يك اقدامی بکنید و استرحام و التماس میکنم از اکثریت مجلس که قدری همت کرده قدم رو باصلاح برداریم باید تأکید نمود و وظیفه اکثریت آنست که منتظر آوردن دستور و پیشنهاد از طرف وزیر نباشند باید بخواهند از وزیر اگر پیشنهادی راجع باصلاحات مملکتی تهیه کرده اند بمجلس بیاورند اگر نکرده اند باید تأکید کرد که زودتر پیشنهاد خود را مرتب کرده تقدیم مجلس نمایند مطابق قانون باید دو ماه قبل از سال از مجلس گذشته و مرتب شده باشد دو ماه بیشتر سال نداریم اگر امروز شروع بکار بکنیم ممکن است پنج ۶ ماه دیگر موفق به اصلاح تمام بودجه بشویم بنده عرض میکنم باز خواهش مینمایم از آقایان که بخواهند از هیئت دولت نه اینکه منتظر باشند که دولت پیشنهاد هارا بمجلس بیاورد هر چه زودتر داخل کار شوند بهتر است وقتی که حسیات مجلس را دولت فهمید حسیات مجلس هم حسیات اکثریت است نه اقلیت اقلیت هم در موارد خودش اگر دید که اکثریت يك نظریات موافقی دارد باید با آنها موافقت کند و اگر دید موافق عقیده خودش نیست تنقیدش کند در هر حال وظیفه اکثریت است باز هم عرض میکنم که وظیفه اکثریت است که از دولت بخواهد اگر میتواند تا روز شنبه هر چه حاضر شده است بمجلس بیاورد و از روز شنبه که کمیسیونها انتخاب شده مشغول کار شود

رئیس - این وظیفه اکثریت نیست وظیفه مجلس است (جمعی گفتند صحیح است) اگر خاطر آقایان باشد در خطابه که ببیشگاه اعلیحضرت همایونی عرض شد مخصوصاً در آنجا این مسئله تعقیب شده بود که مجلس منتظر است حتی المقدور هر چه زودتر لویجی که راجع بمالیه و وسائل امنیت است بمجلس بیاورند باز هم همان طور که عرض کردم اگر لازم بدانند هیئت رئیسه اقدامات میکند و بهیئت وزراء اخطار میکند که هر چه از آن لویج حاضر است زودتر بمجلس بفرستند .

فاصله الاسلام - بنده کاملاً با آقای حاج عزالمالك موافقم با نظری هم که آقای رئیس فرمودند منافی نمیدانم اگر تصویب بفرمائید از هیئت وزراء تقاضا بشود هر قدر بودجه هائی که حاضر است بیاورند بمجلس این مطلب جلو گیری میکند از خرجهای زیاد و اگر ممکن است يك نظریه دیگری اتخاذ شود و آنرا هم بنده بد نمیدانم یعنی آنچه را که کمیسیون بودجه بعد از خرج و تعدیل تصویب کرده همان در وزارتخانه معمول شود و آن نظری که آقای حاج عزالمالك دارند اجرا میشود وهم مخالفتی با نظریات آقای رئیس نیست بعد اگر نقصانی داشته باشد مجلس يك نظر کلی در آن مینماید با این نظریه هم آن مقصود بعمل میآید وهم مقاصد مجلس مجری می شود .

آقای سید فاضل - چند فقره اعتبارنامه آقایانی که از مجلس نگذشته است قطعاً تا روز یکشنبه حاضر خواهد شد مقرر بفرمائید جلسه آتیه روز یکشنبه باشد .

رئیس - مجلس هم رای داده است که روز یکشنبه با اعتبارنامه آقایان وزراء رسیدگی شود .

محمد هاشم میرزا - مجلس رای داد که رسیدگی با اعتبارنامه وزراء بکهنه تأخیر شود رای نداده است که حتماً روز یکشنبه در خصوص اعتبارنامه آنها رای گرفته شود .

رئیس - خیر در جلسه گذشته مجلس این طور رای داد که روز یکشنبه آئینده اعتبار نامه های آقایان وزراء بیاید در مجلس جلسه آتیه را بروز یکشنبه یکساعت بقروب مانده معین میکنم (اظهار مخالفتی نشد)

(مجلس تقریباً یکساعت و نیم بقروب مانده ختم گردید)

جلسه ۸

صورت مشروح مذاکرات رو یکشنبه هشتم شهر ربیع الاول سنه ۱۳۲۷

مجلس قبل از غروب در تحت ریاست آقای مؤتمن الملک تشکیل و صورت مجلس روز چهار شنبه ۴ قرائت شد

غائبین بدون اجازه : آقای حاج امام جمعه - آقای حاج امیر نظام

غائب با اجازه - آقای حاج سید نصرالله

رئیس - در صورت مجلس ملاحظاتی هست **فاصله الاسلام** - بنده بعد از اظهار آقای حاج عزالمالك يك نظریه دیگری داشتم و عرض کردم و نظر بنده این بود که آنچه را کمیسیون بودجه خارج حاضر کرده بفرستد بمجلس و بکمیسیون بودجه برود هر چه کمیسیون تصویب کرد بمجلس بدولت اجازه بدهد که در وزارتخانهها بموقع اجرا گذاشته شود و این مسئله قید نشده

رئیس صحیح است راجع بصورت مجلس دیگر مخالفی نیست ؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس تصویب شد

دور امروز راجع است برسیدگی اعتبارنامه های نمایندگان نائین - عراق - تهران (شاهزاده سلیمان میرزا راپورت شعبه ۴ راجع به اعتبارنامه آقای میرزا سلیمان خان نماینده نائین را بمضون ذیل قرائت نمودند)

راپورت شعبه ۴ مورخ سوم شهر ربیع الاول ۱۳۲۳

شعبه ۴ در چند جلسه بانتخابات نائین و نمایندگی آقای میرزا سلیمان خان بادقت نظر رسیدگی نمود چند فقره شکایات کتبی و تلگرافی از اهالی نائین و انارک و نیستانک رسیده که خلاصه مضامین آنها مشعر است برسوء جریان انتخابات و اجبار حکومت سابقه یزد اهالی را بدادن رای در باره سلیمان خان و فرستادن ملاعلی محمد نام نائینی از یزد بقریه نیستانک و تطمیع و تخویف نمودن مشارالیه اهالی آنجا را بدادن رای در حق آقای میرزا سلیمان خان و حکومت معزی الیه در نائین و بودن نایب الحکومه در آنجا از طرف آقای میرزا سلیمان خان و عدم لیاقت شخصی ایشان برای این مقام و نداشتن صحت عمل و سواد فارسی کامل و ابطال و عدم استخراج و قرائت کلیه آراء حوزه انارک و تقاضای تجدید انتخابات نائین تلگرافی هم آقای سردار ظفر از نائین بمقام وزارت جلیله داخله کرده اند که دلالت دارد بر شکایات اهالی نائین از ترتیب انتخابات و اینکه نایب الحکومه نائین در موقع انتخابات از طرف آقای سلیمانخان بوده و تقاضای اهالی از تجدید انتخابات چند فقره هم کتبا و تلگرافاً از نائین دایر برضایت از انتخاب معزی الیه رسیده است در صورت مجلس انجمن نظار مرکزی نائین مصرح است که آراء حوزه عقدا چون بموعد مقرر نرسید صرف نظر شده و آراء حوزه انارک چون زاید بر عده تعرفه گیرندگان بوده باطل شده قرائت و ضمیمه آراء نائین نشده است ولی چون صورت مجلس انجمن نظار انارک عیناً در شعبه ملاحظه شد که آراء انارک در همانجا استخراج و قرائت شده و اگر چه مطابق قانون انتخابات رفتار و ضمیمه آراء نائین نشده است ولی چون با اکثریت نسبی در حق آقای میرزا سلیمانخان و انتخاب ایشان نقصی وارد نکرده است و حکومت معزی الیه هم در نائین معلوم نشد زیرا در بعضی از اوراق و عرضجات شکایات تصریح دارد که آقای میرزا سلیمان خان را حکومت یزد قبل از موقع انتخابات از نائین معزول و به یزد احضار نمود بملاوه تلگرافی از آقای میرزا علی اکبر خان نایب الحکومه یزد رسیده که در تاریخ دوازدهم شهر ربیع الاول سنه ماضیه آقای میرزا سلیمان خان را آقای معاضد السلطنه از نیابت حکومت نائین معزول و نیر - الکتاب را منصوب نمودند و سایر شکایات را هم شعبه قابل توجه ندانست لهذا صحت انتخاب ایشان را که با اکثریت (۲۶۴) رای از (۸۶۴) رای منتخب شده اند و شعبه به اکثریت در رای از دوازده رای تصویب نمود مخبر شعبه سلیمان محسن

حاج شیخ اسدالله - مطابق این راپورت که از شعبه بمجلس پیشنهاد شد راجع بانتخاب نائین سه فقره شکایت رسیده است یک فقره شکایت راجع باین است که حکومت یزد یک نفر مامور مخصوص بنائین فرستاده برای اینکه در آنجا تهیه آراء از برای میرزا سلیمان خان بنماید يك فقره شکایت هم این بود که آقای میرزا سلیمان خان در موقع انتخابات نایب الحکومه نائین بوده (این دو فقره) يك فقره شکایت دیگر که خود صورت مجلس